

**Protokół z obrad**  
**XXXVIII.2017 Sesji Rady Gminy Kowala**  
**z dnia 31 lipca 2017 r.**

XXXVIII.2017 Sesja VII kadencji odbyła się w budynku Urzędu Gminy w Kowali. Sesję rozpoczęto o godz. 12:00.

Przewodniczący Rady Gminy Kowala Tadeusz Marczykowski otworzył XXXVIII Sesję. Przywitał przybyłych Radnych, Pana Tadeusza Osińskiego - Wójta Gminy Kowala, Pana Dariusza Bulskiego - Zastępcę Wójta, Panią Alinę Szczęśniak - Sekretarza Gminy, Panią Agnieszkę Delikat – Skarbnik Gminy Pana Piotra Markiewicza – Kierownika Referatu Budownictwa, Inwestycji Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Panią Ewelinę Strychalską – Kierownika Pomocy Społecznej, Sołtysów, pracowników Urzędu oraz przybyłych gości.

Stwierdził, iż w obradach uczestniczy 12 radnych, 3 radnych nieobecnych, co stanowi quorum zdolne do podejmowania proponowanych uchwał. Lista obecności Radnych w załączeniu do protokołu.

**Ad. 2. Przyjęcie porządku obrad.**

Przewodniczący Rady przedstawił proponowany porządek obrad.

1. Otwarcie XXXVIII.2017 Sesji Rady Gminy Kowala.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XXXVII Sesji Rady Gminy Kowala z dnia 23 czerwca 2017 r.
4. Informacja Wójta z pracy i realizacji uchwał od poprzedniej sesji.
5. Informacja Przewodniczącego Rady o pismach i wnioskach skierowanych do Rady Gminy, trybie ich załatwiania oraz sprawozdanie z działalności między sesjami.
6. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia Gminy Kowala do realizacji projektu konkursowego pn. „Aktywna Rodzina fundamentem życia społecznego i zawodowego” w ramach Osi Priorytetowej IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.
7. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany zatwierdzenia taryf za pobór wody z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia wsi w wodę dla mieszkańców wsi Zenonów dostarczanej przez Wodociągi Miejskie w Radomiu.
8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2020.
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Uchwale Budżetowej Gminy Kowala na 2017 rok.
10. Zapytania, interpelacje i wolne wnioski.

## 11. Zakończenie obrad.

Radna Barbra Kołodziejczyk zapytała czy nie lepiej byłoby najpierw uchwalić Uchwałę Budżetową, a później uchwalić Uchwałę WPF.

Wójt Tadeusz Osiński poinformował radną, że nie można w porządku obrad umieścić takiej kolejności ponieważ, art. 230 ust. 6 ustawy o Finansach mówi, że Uchwałę WPF lub jej zmiany organ powinien podjąć nie później niż Uchwałę Budżetową. Wójt zaproponował, że można najpierw rozmawiać na temat zmian w budżecie, a później na temat uchwały WPF ponieważ te uchwały są ze sobą powiązane.

Przewodniczący Tadeusz Marczykowski poddał pod głosowanie porządek obrad. Rada gminy głosowała: 12 głosów - za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących, przy 3 radnych nieobecnych.

### **Ad. 3. Przyjęcie protokołu z XXXVII Sesji Rady Gminy Kowala z dnia 23 czerwca 2017 r.**

Brak uwag. Rada gminy głosowała za przyjęciem protokołu: 9 głosów - za, 0 głosów przeciw, 3 głosy wstrzymujące, przy 3 radnych nieobecnych.

### **Ad. 4. Informacja Wójta z pracy i realizacji uchwał od poprzedniej sesji.**

Pan Wójt poinformował o następujących pracach:

16 lipca zakończyły się rozgrywki piłki nożnej o Puchar Wójta. I miejsce zajęła drużyna Ruda Mała/Dąbrówka Zabłotnia, II miejsce zajęła drużyna Mazowszany/Huta Mazowskańska, III miejsce zajęła drużyna z Kosowa, IV miejsce Kowala.

27 lipca Wójt odbył rozmowę w Wojewódzkim Zarządzie Dróg Publicznych w sprawie porozumienia na wykonanie dokumentacji przebudowy drogi w Augustowie, wykonanie dokumentacji na wykonanie chodnika w Parznicach od ronda w kierunku Wierzbicy oraz przeprowadzone były rozmowy na wykonanie odcinków chodnika w miejscowościach Romanów i Maliszów.

27 czerwca odbył się konkurs na dyrektora szkoły PSP w Mazowszanach, było trzy oferty, wyłoniona na Dyrektora została Pani Małgorzata Trelka.

28 czerwca odbył się konkurs na dyrektora szkoły PSP w Kończycach – Kolonii, było dwie oferty wyłoniona na Dyrektora została Pani Anna Lachowicz.

8 lipca odbył się Rajd Rowerowy w Maliszewie.

14 lipca odbyło się posiedzenie Rady LGD „Wspólny Trakt” w Skaryszewie. Zostało przyznane 213 000 zł na remont świetlicy w Rudzie Małej.

27 sierpnia odbędą się Gminne Dożynki.

Został ogłoszony przetarg na remont dróg gminnych, w I przetargu nie było ofert, II przetarg na remonty dróg został również unieważniony – brak ofert.

Ogłoszony również został przetarg na budowę dróg jednak na zbyt wysokie ceny robót przetarg został unieważniony. W II przetargu została wyłoniona firma na budowę dróg.

Ogłoszony został przetarg na budowę szatni – brak ofert, przetarg został unieważniony.

Ogłoszony został przetarg na sprzedaż działek w miejscowości Kosów – brak ofert.

Przyszło pismo do Urzędu Gminy z Powiatowego Zarządu Dróg ws. drogi powiatowej, która będzie realizowana w tym roku. Cena wykonawcy wzrosła dlatego zostanie zmniejszony zakres robót z 1 km do 750 m.

#### **Ad. 5. Informacja Przewodniczącego Rady o pismach i wnioskach skierowanych do Rady Gminy, trybie ich załatwiania oraz sprawozdanie z działalności między sesjami.**

Pan Przewodniczący Tadeusz Marczykowski poinformował o następujących pismach i pracach:

- Pismo Pani Beaty Chełmińskiej ws. zwiększenia dopłaty do linii komunikacyjnej: Parznice-Kowala-Rožki-Ludwinów-Trablice-Radom.
- Pismo Pani Beaty Chełmińskiej ws. zwiększenia dopłaty do linii komunikacyjnej: Podsuliszka-Bardzice-Gębarzów-Trablice.

Radny Paweł Lis poinformował, że 28 maja 2017 r. w Zenonowie odbyło się pierwsze spotkanie sąsiedzkie. 3 czerwca odbyło się III spotkanie sąsiedzkie w Trablicach pod hasłem: „Rodzinne Trablice”. W spotkaniu brało udział 250 osób.

#### **Ad. 6. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia Gminy Kowala do realizacji projektu konkursowego pn. „Aktywna Rodzina fundamentem życia społecznego i zawodowego” w ramach Osi Priorytetowej IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.**

Pani Strychalska Ewelina – Z-ca Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawiła zasady projektu, którego celem jest pomoc osobom wykluczonym społecznie. Całkowity koszt projektu wynosi 330 000 zł.

Radny Mieczysław Gębski zapytał, czy wynagrodzenie specjalistów będzie płacone przez gminę czy będą na to środki z zewnątrz.

Pani Ewelina Strychalska odpowiedziała, że będą to środki z projektu.

Radny Wiesław Pachniewski zapytał jaki procent osób podejmując pracę po skończeniu takiego projektu.

Pani Ewelina Strychalska poinformowała, że statystycznie co 10 osoba podejmuje prace po uczestnictwie w takim projekcie.

Przewodniczący poddał pod głosowanie projekt uchwały. Rada gminy głosowała: 15 głosów - za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących.

**Uchwała nr XXXVIII. 232.2017.**

**Ad. 7. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany zatwierdzenia taryf za pobór wody z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia wsi w wodę dla mieszkańców wsi Zenonów dostarczanej przez Wodociągi Miejskie w Radomiu.**

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że 26 czerwca Rada Miasta Radom podjęła uchwałę o zmniejszeniu stawek za pobór wody, dlatego rada na dzisiejszej sesji musi przyjąć nową uchwałę, która będzie obowiązywała od 1.08.2017 r. Pytań i uwag nie było.

Przewodniczący poddał pod głosowanie projekt uchwały. Rada gminy głosowała: 15 głosów - za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących. **Uchwała nr XXXVIII.233.2017.**

Przewodniczący zarządził przerwę w obradach.

**Ad. 8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2020.**

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że została zrobiona autopoprawka uchwały Budżetowej ponieważ do urzędu przyszło pismo o przyznaniu dotacji na dożywianie.

Skarbnik Gminy Pani Agnieszka Delikat poinformowała, że urząd dostał dotację z Ministerstwa Rozwoju Finansów, że dostaliśmy środki na kwotę 13 806 zł – ta kwota jest przeznaczona na dofinansowanie wyposażenia pomieszczeń do nauki w Gimnazjach Publicznych prowadzonych przez Jednostki Samorządu Terytorialnego funkcjonujących w roku szkolnym 2016/2017.

Dochody:

Dział 758 rozdział 75801 § 2920 – dochody o kwotę 13 806 zł;

Dział 801 rozdział 80101 § 4210 – wydatki o kwotę 13 806 zł;

Dział 758 rozdział 75814 § 2990 – dochody o kwotę 28,53 gr;

Dział 758 rozdział 75814 § 6680 – dochody o kwotę 35 177,29 zł;

Dział 801 rozdział 80101 § 2010 – 127 875,00 zł – zakup podręczników szkoły podstawowe;

Dział 801 rozdział 80101 § 2010 — 36 683 zł zakup podręczników gimnazja;

Dział 852 rozdział 85216 § 2030 dotacja w kwocie 13 806 zł na;

Dotacja celowa na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 81 080 zł;

Wydatki:

182 000 zł w wydatkach było by dołożone na inwestycje drogowe.

Dział 750 rozdział 75023 § 4210 – 35 205,82 zł na zakup materiałów i wyposażenia;

Dział 754 zmniejszenie na kwotę 230 000 zł;

Dział 801 rozdział 80101 – szkoły podstawowe dołożona jest kwota 127 875 zł;

Dział 801 rozdział 80110 – gimnazja dołożona jest kwota 36 683 zł oraz 1174 zł – dotacja celowa na nauczanie specjalne.

Dział 852 rozdział 85214 – pomoc społeczna jest zwiększenie o kwotę 59 400 zł, plus projekt na kwotę 13 806 zł;

Dział 921 rozdział 92120 zostało zmniejszone o kwotę 5 500 zł, środki zostaną przeznaczone na przygotowanie Programu Ochrony Zabytków;

Dział 995 zakup pozostałych usług jest propozycja dołożenia 30 000 zł na utylizację płyt azbestowych.

W Planie wydatków majątkowych są rozpisane zadania:

Na przebudowę drogi w Młodocinie Mniejszym Kąty, w budżecie było przeznaczone 400 000 zł, najniższa kwota na przetargu była na kwotę 484 641 zł, jeszcze do tej drogi trzeba dołożyć 100 000 zł – na nadzór budowlany i badania wytrzymałościowe.

Budowa drogi gminnej w Kosowie, było 200 000 zł, w I przetargu oferta była wyższa o 100 000 zł, w II przetargu zostały zrobione zmiany i zmieniona została nawierzchnia na podbudowę z tłucznia, oferta jest teraz niższa na 178 350 zł.

Budowa drogi w miejscowości Kowalówka w I przetargu oferta została złożona za wykonanie drogi na kwotę 500 000 zł, a w budżecie było przeznaczone 300 000 zł, w II przetargu firma złożyła ofertę za wykonanie drogi na kwotę 330 237 zł. Do tej budowy drogi zostaje dołożone 42 000 zł.

Budowa drogi w Walentynowie w budżecie było przeznaczone na drogę 426 000 zł, najniższa oferta była na kwotę 451 553 zł, zostaje dołożone do inwestycji 40 000 zł.

Z samochodu strażackiego na drogi w sumie zostaje dołożone 182 000 zł, 30 000 do azbestu, 18 000 zł do wydatków bieżących – II etap remontu budynku posterunku.

Zmiana w załączniku „Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Sołectkiego w roku 2017” – zmiana nastąpiła w sołectwie Ludwinów, wcześniej planowano budowę ogrodzenia wokół działki gdzie ma powstać świetlica, po rozmowach z radnym Dariuszem Parszewskim zmieniona zadanie na wykonanie drogi dojazdowej z tłucznia do działki gminnej.

Radny Mieczysław Gębski zapytał czy 74 000 zł jest przeznaczone na projekt drogi.

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że ta kwota jest przeznaczona na wykonanie projektu przejścia przy wiadukcie w Augustowie oraz wykonanie ścieżki rowerowej na terenie naszej gminy.

Radny Paweł Lis zapytał o budowę wodociągu w Trablicach, za kwotę 100 000 zł miało być wykonane trzy odcinki w Trablicach, to zadanie zmienione zostało na budowę wodociągu na działce 210, radny zapytał czy zostanie wykonany tylko jeden odcinek czy będą wykonane wszystkie trzy?

Wójt Tadeusz Osiński odpowiedział, że jeszcze nie ma dokumentacji i pozwoleń na budowę dwóch odcinków, natomiast odbył się już przetarg na budowę jednego odcinka. Jeśli już będzie pozwolenie na budowę pozostałych dwóch odcinków zadanie zostanie wprowadzone do budżetu.

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej zmieniają się dochody i wydatki ogółem ponieważ są wprowadzone dotacje.

Przewodniczący poddał pod głosowanie projekt uchwały wraz ze zmianami. Rada gminy głosowała: 15 głosów - za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących. **Uchwała nr XXXVIII.234.2017.**

#### **Ad. 9. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Uchwale Budżetowej Gminy Kowala na 2017 rok.**

Uchwała została omówiona w punkcie 8. Pytań i uwag w tym punkcie nie było.

Przewodniczący poddał pod głosowanie projekt uchwały po zmianach. Rada gminy głosowała: 15 głosów - za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących. **Uchwała nr XXXVIII.235.2017.**

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że rada musi podjąć decyzję związaną z budową kanalizacji. W budżecie jest na ten cel przeznaczone 200 000 zł na wykonanie dokumentacji. Wójt uważa, że musimy zająć już konkretne stanowisko czy wchodzimy w aglomerację, czy budujemy kanalizację samodzielnie jako gmina.

Radny Wiesław Pachniewski zapytał czy te 200 000 zł jest przeznaczone na wykonanie dokumentacji dla całej gminy czy tylko na konkretny odcinek.

Wójt Tadeusz Osiński odpowiedział, że ta kwota jest przeznaczona na wykonanie dokumentacji na odcinek od Godowa do Trablic. Jeśli zostanie pieniędzy będzie robiony projekt oczyszczalni na 200 m<sup>3</sup> dla miejscowości Parznice i Kowala.

Pan Mirosław Furczyński Inspektor ds. Gospodarki Wodnokanalizacyjnej w Urzędzie Gminy Kowala poinformował, że obecnie prowadzone są rozmowy z miastem Radom, a dokładniej z Wodociągami Miejskimi w kwestii przyjęcia ścieków z terenu naszej gminy. Na chwilę obecną muszą być podjęte uchwały przez Radę gminy Kowala oraz przez Radę miasta Radomia na odbiór ścieków przez miasto Radom. Możemy wystąpić o ośrodki unijne sami, ale najpierw musimy utworzyć własną aglomerację.

Gminie samej będzie ciężko zdobyć jakiegokolwiek środki unijne ponieważ nie jesteśmy w żadnej aglomeracji. Natomiast na dzień dzisiejszy gmina ma czas na opracowanie dokumentacji, później przy składaniu wniosku o środki unijne gmina ma szansę na dodatkowe punkty. Inną alternatywą dla gminy może być wspólne wnioskowanie o środki unijne z miastem Radomiem lub wystąpienie do PROW-u o dofinansowanie. Jeśli urząd wystąpi do PROW-u o dofinansowanie to nie ma już żadnych szans na pozyskanie środków z Funduszu, a w PROW-ie jest dofinansowanie tylko do 2 milionów. Cała inwestycja wybudowania kanalizacji na terenie gminy jest liczona na około 20 milionów. Według Pana Furczyńskiego najlepszym rozwiązaniem dla gminy byłoby wystąpienie o środki razem z Radomiem. Wodociągi miejskie zaproponowały aby wytworzony majątek w postaci wybudowanej sieci przekazać wodociągom w Radomiu do eksploatacji. Wodociągi zajmowałyby się wszystkim. Pan Furczyński uważa, że lepszym rozwiązaniem byłoby dać w użyczenie wybudowaną sieć, ale najrozsądniej byłoby na początku gdyby gmina była dostawcą hurtowym ścieków, a Wodociągi Miejskie byłyby odbiorcą tych ścieków. W tym przypadku sami byśmy byli dostawcami ścieków, ale jednocześnie sami musielibyśmy eksploatować tę sieć i pobierać opłaty za odebrane ścieki i dopiero później rozliczać się z Wodociągami miejskimi.

Najlepszym miejscem na wybudowanie oczyszczalni są Parznice ponieważ są już porobione uzgodnienia ewentualnie można pomyśleć o wybudowaniu oczyszczalni w Kowali ponieważ jest tu siedziba gminy, są tu różne instytucje użyteczności publicznej. Ale na dzień dzisiejszy najpierw musimy się porozumieć z Radomiem.

Radny Mieczysław Gębski zapytał, kto przeprowadzał rozmowy z miastem Radom, kiedy były przeprowadzane i czy mamy jakieś ustalenia na piśmie?

Pan Mirosław Furczyński odpowiedział, że rozmowy z miastem przeprowadzał on i Wójt Tadeusz Osiński, ostatnia rozmowa była przeprowadzona w poprzednim miesiącu tj. czerwcu.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski poinformował radnych, że rozmowy są prowadzone sukcesywnie przynajmniej raz w miesiącu. Potrzebne jest podpisanie konkretnego porozumienia z miastem Radom i dlatego pierwsze co musi być zrobione to przyjęcie przez Radę Gminy uchwały o akceptacji takiego porozumienia i dlatego dzisiaj jest poruszany ten temat na sesji.

Radny Mieczysław Gębski zastanawia się czy to wszystko idzie w dobrym kierunku. Jest wariant II czyli budowa oczyszczalni w Parznicach, gdzie jest zrobionych dużo uzgodnień, może lepiej jest zacząć budować własną oczyszczalnię, a nie przyłączać się do miasta Radomia.

Radny Wiesław Pachniewski uważa, że nadal nie widzi wizji dla przedstawionych koncepcji. Na dzień dzisiejszy mamy do wyboru bliżej nieokreślone jakieś koncepcje. Radny zastanawia się nad przyjęciem proponowanej uchwały, czego ta uchwała będzie konkretnie dotyczyła. Radny uważa, że

po spotkaniu z Firmą która przedstawiała różne koncepcje wybudowania kanalizacji np. wybudowania stacjonarnych mniejszych oczyszczalni, które w żaden sposób nie spełnią swojej roli bez sieci kanalizacji. W trakcie spotkania ta firma również pokazała koncepcję przyłączenia aglomeracji Trablic, Ludwinowa, Kosowa z szansami dla Kotarwic i Mazowszan do miasta bo w tym przypadku wybudowanie sieci spowoduje od razu zrzut ścieków. Można również zastanowić się nad wybudowaniem własnej oczyszczalni ścieków w Parznicach, ale to jest duży koszt bo wybudowanie jednej oczyszczalni to jest około 4 milionów – koszt zależy od wielkości oczyszczalni. Radny uważa, że cały czas jesteśmy w punkcie wyjścia. Radom chętnie podpisze z gminą Kowala porozumienie na odbiór ścieków, ponieważ przy dotacjach będą mogli dostać więcej punktów dla swoich projektów. Radny uważa, że Radom na samym końcu będzie dbał o nasz interes. Gminę najbardziej interesuje to aby wybudować sieć kanalizacyjną ponieważ bez sieci nie będzie co zrzucić do Radomia. Najważniejsze jest to aby wypracować najbardziej korzystne porozumienie dla gminy Kowala ponieważ dobra umowa będzie obowiązywała przez długie lata. Na dzień dzisiejszy radni nie mają „nic na stole”, radny zastanawia się czego ta proponowana uchwała będzie dotyczyć.

Pan Mirosław Furczyński poinformował, że uchwała będzie dotyczyła realizacji zadań przez obydwie strony odprowadzania i odbioru ścieków. Dodatkowo jest podstawą do zawarcia kolejnych porozumień pomiędzy Zakładem Wodociągów Miejskich, a gminą Kowala. Jeżeli nie będziemy mieli przyjętych uchwał nie będzie dalszego projektowania.

Radny Wiesław Pachniewski zapytał, czy na tym etapie ta uchwała to jest tylko formalność, a podpisanie porozumienia z miastem o przełączeniu się do aglomeracji to jest następny etap?

Pan Mirosław Furczyński odpowiedział, że przyjęcie uchwały jest potrzebne po to aby móc zacząć przygotowywać dokumentację.

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że i tak cała gmina nie zostanie podłączona do Radomia. Będą budowane mniejsze oczyszczalnie na ok 200 m<sup>3</sup> w Parznicach i w Kowali. Na terenie gminy będzie musiał powstać Zakład Gospodarki Komunalnej, ponieważ dojdzie eksploatacja oczyszczalni w tej chwili jest Referat Gospodarki Komunalnej, który zajmuje się wodociągami i odpadami komunalnymi. uchwała, która zostanie przygotowana na następną sesję będzie mówić np., że – „Rada gminy w Kowali uchwała, że ścieki będą odprowadzone z miejscowości ... do sieci kanalizacji miejskiej w miejscowości Godów lub innej”. Natomiast Rada Miasta Radom również musi podjąć uchwałę, że będzie hurtowo przyjmować ścieki z gminy Kowala do oczyszczalni w Lesiovie. Dopiero na tej podstawie będzie można podpisywać porozumienia i przystąpić do wykonywania dokumentacji. Gdyby Rada Gminy chciała wejść do aglomeracji, to mogłoby tak się stać jak mówił radny Pachniewski, że miasto najpierw by robiło na terenie swoim kanalizację, a później dopiero na terenie



naszej gminy, a gmina i tak musiałaby wpłacić najpierw udział własny do miasta.

Radna Barbara Kołodziejczyk przypomniała, że rok temu była przyjęta uchwała intencyjna i praktycznie przez rok czasu nie zostało zrobione nic. Ustalone zostały ewentualnie punkty zrzutu, gdzie gmina Kowala może się wpiąć. Najważniejsze co mieszkańców interesuje nie zostało ustalone np. jaka kwota będzie za podpięcie kanalizacji pod Radom, ile np. będzie kosztować wybudowanie samego przyłącza. Radna uważa, że przyjmowanie kolejnej uchwały jest tylko przedłużaniem wszystkiego w czasie. To mieszkańcy powinni decydować czy chcą się przyłączyć do aglomeracji do Radomia. Radna uważa, że byłoby wskazane, aby zorganizować spotkania z mieszkańcami.

Wójt Tadeusz Osiński odpowiedział, że nie prawdą jest to, że stoimy w miejscu i, że nic nie jest zrobione. Najpierw były prowadzone rozmowy z Prezesem i pracownikami Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji, później były prowadzone rozmowy w Urzędzie Miasta. W tej chwili jest już wszystko ustalone i żeby rozpocząć wykonywanie dokumentacji na I etap od Godowa nie potrzebne są spotkania z mieszkańcami ponieważ nie ma o czym rozmawiać.

Radna Barbara Kołodziejczyk zapytała, czy wydając pieniądze na kanalizację nie mamy o czym rozmawiać z mieszkańcami ?

Wójt Tadeusz Osiński odpowiedział, że z mieszkańcami nie ma na razie potrzeby rozmawiać, ponieważ mieszkańcy nie będą decydować o tym gdzie mają być odprowadzone ścieki, mieszkańców interesuje żeby ścieki były odebrane z ich gospodarstw domowych. Miasto będzie odbierać hurtowo ścieki z jakimś ustalonym rabatem w stosunku do m<sup>3</sup> jaki Rada Miasta uchwali, natomiast jeśli to będzie drożej niż na oczyszczalni w Parznicach czy w Kowali to nie znaczy że mieszkańcy będą musieli płacić drożej, ponieważ Rada Gminy uchwała cenę ścieków z m<sup>3</sup> obowiązującą na terenie gminy i gmina rozlicza się sprzedając hurtową z miastem. W takim przypadku gmina musiałaby dokładać różnicę w cenie.

Radna Barbara Kołodziejczyk uważa, że jeśli mieszkańcy podłączeni do oczyszczalni w Radomiu będą płacić tyle samo co pozostali mieszkańcy naszej gminy to jak najbardziej popiera taką propozycję. Radna poruszyła temat prywatnych oczyszczalni ścieków, które mieszkańcy zaczynają montować na swoich posesjach. Co będzie w takich przypadkach, czy mieszkańcy będą musieli podłączyć się do kanalizacji.

Wójt Tadeusz Osiński uważa, że w Mazowszanach jest teren podmokły i gliniasty dlatego tam przydomowa oczyszczalnia ścieków nie sprawdzi się.

Radny Paweł Lis powiedział, że zgadza się z wypowiedziami radnych Pachniewskiego oraz Gębskiego, żeby na siłę nie przyłączać się do Radomia, kluczową sprawą jest to żeby od czegokolwiek zacząć. Jeśli wybudujemy oczyszczalnię ścieków za kilka milionów złotych ale wciąż nie będziemy mieli nic

ponieważ nie ma głównej sieci kanalizacyjnej, którą moglibyśmy te ścieki odprowadzać. W tej chwili najbardziej istotną sprawą jest to porozumienie podpisane z Radomiem, nad tym teraz powinniśmy się skupić.

Wójt Tadeusz Osiński przypomniał, że już wspominał, że na koniec sierpnia urząd przygotowuje uchwałę o włączeniu się z naszą siecią kanalizacyjną do Radomia, na tej podstawie będzie podpisane porozumienie ponieważ uzgodnienia z Urzędem Miasta i Wodociągami Miejskimi już są. Od października można ogłosić przetarg na wykonywanie dokumentacji na sieć kanalizacyjną.

Radny Paweł Lis uważa, że najlepiej jeśli gmina będzie miała oczyszczalnię w administrowaniu, a nie Radom.

Pan Mirosław Furczyński poinformował, że możemy wystąpić do Radomia i razem z Radomiem utworzyć aglomerację, ale możemy również utworzyć swoją aglomerację z punktem zrzutu ścieków na terenie Radomia. Pan Furczyński uważa, że został źle zrozumiany przez Radnego Pachniewskiego. Również w czasie prowadzonych rozmów na przełomie roku 2015/2016, były zaczęte rozmowy z Radomiem, jednak miasto nie było zainteresowane współpracą. Dopiero kiedy Gmina Kowala przedstawiała, koncepcję oraz kiedy w budżecie pojawiły się pieniądze na ten cel zaczęto nas traktować poważnie. Przy realizacji zadania na pewno spotka nas wiele trudności np. z mieszkańcami będzie trzeba zawierać bardzo wiele porozumień. Na dzień dzisiejszy nie można określić ile pieniędzy będzie płacił mieszkaniec za przyłączenie do kanalizacji, dopiero to wszystko wyjdzie z projektu.

Radny Wiesław Pachniewski zapytał jak instalacja ściekowa ma powstać?, skąd mamy pozyskać środki na budowę kanalizacji?. Najważniejsze dla gminy to jest zbudowanie sieci kanalizacyjnej aby mieć co zrzucić do Radomia. Radny Pachniewski zapytał Pana Furczyńskiego jako ocenia możliwość pozyskania środków zewnętrznych bo z własnych nie zrobimy praktycznie nic chyba że zostanie tylko zrobiona dokumentacja.

Kierownik Piotr Markiewicz odpowiedział, że znamy nasz budżet i nasze możliwości na inwestycje.

Pan Mirosław Furczyński uważa, że gminie samej będzie bardzo trudno pozyskać środki na budowę kanalizacji. Chyba, że gmina zacznie budować modułem np. za 2 miliony rocznie – tu mówimy o własnych środkach. Jeszcze mamy szansę na zewnętrzne środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska ale to jest pożyczka umarzana w 40 %.

Wójt Tadeusz Osiński uważa, że gmina nie ma szans z własnych środków wybudować kanalizacji, ile będzie można z własnego budżetu wygospodarować tyle zostanie przeznaczone. Można również zaciągnąć kredyt na budowę kanalizacji w WFOŚ, który jest rozłożony na długie lata na 2 %, po spłaceniu 60 % wnioskuje się o umorzenie 40% tego kredytu. Poza tym gmina nie będąc w aglomeracji miejskiej może tylko skorzystać z PROW-u z którego może dostać do 2 milionów

złotych.

Radny Mieczysław Gębski zapytał, czy są jakieś mapy w których jest przedstawiony zakres zrzutów ścieków.

Pan Mirosław Furczyński poinformował, że w Wodociągach Miejskich zostały przedstawione propozycje czterech zrzutów, dla wodociągów najważniejsze jest to ile będzie dostarczane m<sup>3</sup> ścieków.

Wójt Tadeusz Osiński przypomniał, że w koncepcji była liczona ilość zrzutów ścieków dla określonej grupy mieszkańców.

Radny Mieczysław Gębski poinformował, że był na rozmowie u Pana Mazura i przeglądał mapy, ale na dzień dzisiejszy gmina nie ma konkretów. Według radnego Gębskiego gmina powinna iść w kierunku budowy własnych oczyszczalni.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski odnosząc się do wypowiedzi radnego Gębskiego, poinformował, że czymś innym jest wariant wejścia gminy do aglomeracji miejskiej, gdzie gmina dofinansowuje wkład własny, a czym innym jest drugi wariant który mówi, że gmina wchodzi w formie partnerskiej gdzie oczyszczalnia jest majątkiem gminy Kowala, a tylko do miasta Radomia będziemy przekazywać ścieki.

Radny Mieczysław Gębski uważa, że oczyszczalnie powinny być wybudowane w Parznicach, Kosowie i w Kowali.

Wójt Tadeusz Osiński powiedział, że rozumie że jesteśmy za tym aby nie wchodzić w aglomeracje Radomia tylko za tym aby budować własną sieć i z miastem rozliczać się na zasadzie hurtowym rozliczeniu ścieków. Taka właśnie treść uchwały będzie przygotowana na następną sesję, podobną uchwałę o hurtowym przyjęciu ścieków z terenu gminy Kowala podejmie miasto Radom, dopiero na podstawie podjętych tych uchwał będzie można podpisać porozumienie i przystąpić do wykonywania prac projektowych.

Radny Arkadiusz Pięta przypomniał spotkanie z firmą, która przedstawiała różne koncepcje oczyszczalni. Najkorzystniejsza była mieszana koncepcja: pół gminy do Radomia, a pozostałe miejscowości do własnych oczyszczalni. Cały kosztorys skanalizowania gminy to koszt około 65 milionów, nawet przy 20 % naszym wkładzie to i musimy mieć kilka naście milionów.

Radny Wiesław Pachniewski zaproponował, aby tą uchwałę, która otwiera i nie blokuje dalszych koncepcji przygotować, radny również prosi, aby przygotował urząd jakieś konkrety dotyczące budowy kanalizacji.

Radny Mieczysław Gębski zapytał na jakim etapie są uzgodnienia – dotyczy oczyszczalni ścieków w Parznicach.

Pan Mirosław Furczyński odpowiedział, że jest uzgodniona lokalizacja oczyszczalni oraz decyzja środowiskowa. Ewentualnie będzie trzeba zrobić aktualizacje do nowych warunków oczyszczalni

ścieków.

#### **Ad. 10. Zapytania, interpelacje, wolne wnioski.**

Wójt Tadeusz Osiński przypomniał o czytanych pismach Pani Beaty Chełmińskiej, że rada musi podjąć decyzję co dalej z kursami Podsuliszka-Bardzice-Gębarzów-Trablice (w trasę Podsuliszka – Radom wchodzi trzy gminy: Wierzbica, Skaryszew, Kowala). Na tej trasie Gmina Kowala nie ma podpisanych umów z Panią Beatą Chełmińską, te trasy były dotowane z Urzędu Marszałkowskiego. Wójt powiedział, że jeśli inne gminy nie będą dofinansowywać tych tras to gmina Kowala również nie będzie dopłacać.

Radny Tadeusz Skopek zaproponował aby zorganizować spotkanie tych trzech gmin z Panią Chełmińską aby dojść do jakiegoś porozumienia co do dopłat.

Wójt Tadeusz Osiński przypomniał, że radny Arkadiusz Pięta jest Przewodniczącym Rady w PKS –ie być może PKS wejdzie na te linie. Obecnie cena biletu na tych trasach wynosi 5 zł – to według Wójta jest wysoka cena. Natomiast jeśli chodzi o linię dawnego ABC z Parznic – Radom, było tam dofinansowanie około 9 900 zł. Na dzień dzisiejszy jest trzy możliwości np. zlikwidować trasę, albo skrócić trasę i koniec trasy byłby w Trablicach bez dojazdu do Radomia, albo zwiększyć dofinansowanie do poziomu 15 500 zł tak jak chce Pani Beata Chełmińska.

Radny Arkadiusz Pięta przypomniał, że było wcześniej trzy linie ABC, a w tej chwili jest tylko jedna linia, dodatkowo bilety zdrożały na 5 zł, praktycznie nie ma biletów ulgowych, cena paliwa spadła jest znacznie niższa niż rok temu. Radni nie widzą podstawy aby 50 % zwiększyć dofinansowanie do tej linii. Na miejsce tego przewoźnika może wejść inny przewoźnik, może obniżyć cenę i ludzie zaczną jeździć.

Wójt Tadeusz Osiński zauważył, że jeździ teraz coraz mniej osób autobusami.

Radna Barbara Kołodziejczyk zapytała Wójta czy Pani Beata Chełmińska przedstawiła jakiś zarys wydatków, ile osób jeździ tymi liniami, czy te linie są rentowne dla przewoźnika.

Wójt Tadeusz Osiński odpowiedział, że na pewno przewoźnik wie ile miesięcznych się sprzedaje biletów, a tych pojedynczych zapewne nikt nie liczy.

Radny Paweł Lis przypomniał, że wśród naszych radnych jest członek Zarządu PKS. Radny zapytał radnego Pietę czy poruszy w PKS-ie jakie stawki mogłyby być zaproponowane dla naszej gminy gdyby PKS chciał jeździć na tych trasach.

Radny Arkadiusz Pięta poinformował, że jest tylko członkiem zarządu i jego zdaniem to urząd powinien wystąpić z pismem o wycenę przykładowych tras.

Wójt Tadeusz Osiński potwierdził, że urząd wystąpi do PKS-u o wycenę.

Radna Barbara Kołodziejczyk zapytała czy możliwe jest wykonanie projektu na przebudowę całej drogi w Mazowszanach.

Wójt Tadeusz Osiński zauważył, że ta droga na dzień dzisiejszy jest zarezerwowana na drogę S12, we wrześniu Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad ma podpisać z Francuską firmą umowę na wykonanie koncepcji, zanim ta firma wyruszy w teren i wykona projekty to potrwa, na pewno w ciągu roku nie ustalą gdzie konkretnie S12 będzie przebiegać.

Radny Dariusz Chruślak przypomniał, że było mówione na poprzedniej sesji, że na kolejną sesję będzie zaproszony fachowiec na wykonanie folderu w Walentynowie, radny zapytał czy coś zostało już ustalone w tym kierunku i na przyszłość prosi o powiadamianie sołtysa bądź jego o takich spotkaniach.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski opowiedział, że na początku lipca było dwóch fachowców, którzy zajmują się takimi sprawami. Po obejrzeniu terenu i po rozmowach z mieszkańcami mają przedstawić jak najlepszą koncepcie na poprawę danej sytuacji.

Radny Mieczysław Gębski przypomniał, że prosił o wyrównanie drogi od Pana Sobuty na Kowalówce czy coś w tym temacie zostało zrobione.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski odpowiedział, że firma która równała drogi na terenie gminy Kowala do połowy sierpnia nie będzie wykonywała prac ponieważ mają bardzo dużo pracy przy budowie innych dróg.

Radny Paweł Lis poruszył kwestie wpłat diet przez radnych dla Klubu ULKS Judo Kowala, że na wniosek radnej Jolanty Suligowskiej wszyscy radni jednogłośnie zgodzili się na oddanie jednej ze swoich diet na obóz sportowy dla dzieci z Judo Kowala. Obóz sportowy rozpoczął się dziś tj. 31.07.2017 r. Na chwilę obecna Judo Kowala otrzymał 9 700 zł, brakuje jeszcze 3 300 zł z naszych diet. 10 radnych w pełni wywiązało się z zadeklarowanej kwoty, 3 radnych wpłaciło tylko część diety, a 2 radnych nie wpłaciło nic. Radny złożył listę imienną radnych na ręce Przewodniczącego Rady Gminy.

Przewodniczący Tadeusz Marczykowski poinformował, że już rozmawiał z radnymi na ten temat, jednak nie ma możliwości aby przymusić kogokolwiek do oddania diety.

Radny Paweł Lis uważa, że każdy z radnych mógł wstać i powiedzieć, że nie zgadza się na oddanie swojej diety lub, że będzie płacił w ratach ponieważ ma ciężką sytuację materialną. Wszyscy podnieśli jednogłośnie rękę, że zgadzają się oddać dietę więc wszyscy powinni się z tego wywiązać.

Radny Mieczysław Gębski uważa, że jeśli ta sprawa jest poruszana publicznie to nie powinna być ona wypowiedzana w takim tonie. Dlatego, że radni żadnej uchwały na sesji nie podejmowali głosowanie było za wnioskiem. Radny prosi radnego Lisa, aby takich informacji nie przekazywał publicznie, czy

radny wpłaci dietę na rzecz Klubu to jest jego osobista sprawa.

Radny Wiesław Pachniewski przypomniał radnemu Gębskiemu, że z Przewodniczącym Marczykowskim miesiącami dyskretnie przypominali innym radnym o przekazaniu diety dla Klubu.

Radny Dariusz Parszewski poinformował, że niektórzy radni do wniosku o przekazaniu diet podeszli negatywnie. Radny wpłacił pół diety. Radny może jeszcze wpłaci pozostałą kwotę, ale nikt nie może szantażować innych czy ma wpłacić czy nie. Na każdym radnym te wpłaty zostały wymuszone.

Radny Wiesław Pachniewski przypomniał, że był na tej sesji obecny gdy padł wniosek radnej Suligowskiej i nie zauważył, żeby któryś radny był wskazany palcem.

Radna Jolanta Suligowska potwierdziła, że nikogo nie zmuszała do głosowania za wnioskiem.

Radny Arkadiusz Pięta uważa, że kamery spowodowały to, że wszyscy radni podnieśli rękę za wnioskiem, ale nie możemy nikogo zmusić do zapłacenia całej diety każdy powinien wpłacić tyle ile ma. Judo Kowala dostało od radnych 9 700 zł – nie jest to mała kwota na tyle radnych było stać tyle zostało dane.

Radny Paweł Lis odniósł się do wypowiedzi radnego Gębskiego, że specjalnie nie powiedział kto nie wpłacił, od czterech miesięcy były prowadzone poza kuluarowe rozmowy, które nic nie przyniosły. Obóz kosztował określoną kwotę, i od tej kwoty zostało odjęte 13 000 zł, które radni mieli przekazać, a pozostałą część dopłacili rodzice. Na dzień dzisiejszy brakuje 3 300 zł i Klub musi skądś te pieniądze wziąć, prawdopodobnie Klub weźmie to z tych 6 000 zł, które zostało dane na początku roku za dowód uznania za wyniki sportowe.

Radny Dariusz Chruślak zapytał Kierownika Markiewicza, czy projekt świetlicy w Maliszewie jest przygotowywany.

Kierownik Piotr Markiewicz odpowiedział, że projekt będzie dostarczony do urzędu jutro (tj. 1.08.2017 r.)

Radny Dariusz Chruślak zapytał Z-cy Wójta czy zadeklaruje, że będzie informowany sołtys Romanowa oraz on jeśli będą jakieś działania na ich terenie.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski odpowiedział, że nie wiedział o wizycie tej firmy, dowiedział się na godz. wcześniej. Jeśli w przyszłości będzie taka potrzeba sołtys oraz radny będą informowani.

Radny Wiesław Pachniewski poruszył temat stypendium szczególnie utalentowanych sportowców na terenie naszej gminy. Radny przypomniał, że podjęta była uchwała i pomysł był taki, żeby z Budżetu Gminy przeznaczać około 10 000 zł rocznie. W tym roku na stypendia przeznaczono 3 000 zł. Według radnego urząd rozdaje jałmużnę. Dzięki tym młodym ludziom samorząd gminy jest promowany w kraju, Europie, a czasami i na Świecie.

Radny Paweł Lis zapytał Wójta Tadeusza Osińskiego, że 10 maja 2017 r. odbyło się spotkanie ze

Starostwem Powiatowym odnośnie odwodnienia miejscowości Trablice, było to już kolejne spotkanie na którym Pani Dyrektor Chojnacka podtrzymała swoje zdanie, że ma pieniądze na przepusty jeśli gmina wykona jakiś ruch. Radny pyta co się w tej sprawie wydarzyło od 10 maja.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski poinformował, że na spotkaniu była mowa o tym, że Pani Dyrektor może wykonać pewne zadania ale tylko w pasie drogowym drogi powiatowej. Wójt był umówiony na spotkanie z właścicielem zalewanej działki ale ta osoba nie pojawiła się. Ta osoba musi wyrazić zgodę czy ewentualnie można wykonać pracę przez jego działkę.

Radny Dariusz Chruślak zapytał o konsultacje społeczne, które są przeprowadzane odnośnie nazw miejscowości. Czy będą określone nazwy miejscowości czy będzie dowolność ich nadawania oraz czy będzie Wójt uczestniczył w zebraniach.

Wójt Tadeusz Osiński poinformował, że niektóre miejscowości są określone w terycie Głównego Urzędu Statystycznego – ogólnopolskim wykazie nazw. Jeśli chodzi np. o miejscowość Maliszów od drogi Wierzbickiej do Józefowa nazwa tej drogi w terycie jest Lubelska i tak musi pozostać. Natomiast nazwy pozostałych ulic będą konsultowane z mieszkańcami. Na zebraniach będzie na pewno uczestniczył Pan Piotr Markiewicz z którymś z Wójtów.

Radny Paweł Lis przypomniał, że w marcu br. złożył pismo, aby były przeprowadzone rozmowy z Zarządem Powiatu o udzielenie mieszkańcom gminy Kowala rabatu przy wymianie dokumentów – czy były już przeprowadzone takie rozmowy?

Wójt Tadeusz Osiński odpowiedział, że jeszcze nie ale w najbliższym czasie będą prowadzone rozmowy ze Starostwem.

Radny Wiesław Pachniewski przypomniał, że gmina weszła do RIT-u czy coś gmina skorzystała z tego.

Z-ca Wójta Dariusz Bulski poinformował, że trwają prace wraz z Powiatem oraz gminami ościennymi które dot. budowy ścieżki począwszy od Sołtykowa przez Gębarzów w stronę Polan (gm. Wierzbica). Procedura jest już rozpoczęta wszystko to jeszcze niestety potrwa ponieważ są wywłaszczania terenów pod ta ścieżkę.

Radny Paweł Lis poinformował, że 2 sierpnia 2017 r. ruszają zdjęcia do filmu o Księdzu Kotlarzu pt. „Klecha”. Radny uważa, że dobrze by było aby gmina Kowala zaistniała w tym filmie poprzez promocje. Można by było rozpocząć dyskusję na temat wsparcia finansowego na realizację tego filmu.

Wójt Tadeusz Osiński uważa, że można wspomóc realizację tego filmu, ale najpierw trzeba na ten cel znaleźć środki w budżecie.

Radny Wiesław Pachniewski przypomniał, że była przeznaczona pewna kwota na powiadamianie alarmowe i z tego co wiadomo projekt nie przeszedł ponieważ gminy się wycofały.

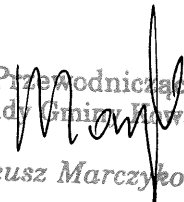
Radna Barbara Kołodziejczyk przypomniała o konieczności podpisywania protokołów przez członków Komisji Rewizyjnej.

**Ad.11. Zakończenie obrad.**

Wiceprzewodniczący Rady Gminy zamknął XXXVIII.2017 Sesję Rady Gminy Kowala (godz. 14:35).

Na tym protokół zakończono i podpisano.

*Protokołowała Aldona Solecka.*

Przewodniczący  
Rady Gminy Kowala  
  
*Tadeusz Marczykowski*